

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky a soudkyň Mgr. Evy Šonkové a Mgr. Sylvie Šiškeové v právní věci žalobce: **D. H. T.**, zast. Mgr. Ing. Karlem Mockem, advokátem se sídlem Nádražní 923/118, Ostrava, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 5. 2019, č. j. OAM-193/ZA-ZA11-HA13-2019, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 19. 2. 2020, č. j. 41 Az 20/2019 – 26,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se o d m í t á** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobce (dále také „stěžovatel“) se kasační stížností domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku Krajského soudu v Brně (dále jen „krajský soud“), kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti shora uvedenému rozhodnutí žalovaného (dále jen „napadené rozhodnutí“). Žalovaný jím rozhodl o neudělení mezinárodní ochrany žalobci podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

[2] Proti rozhodnutí žalovaného se žalobce bránil žalobou, v níž namítal nedostatečné zjištění skutkového stavu ze strany žalovaného a nepřesvědčivé a nedostatečné odůvodnění napadeného rozhodnutí, které je z tohoto důvodu nepřezkoumatelné. Žalobce měl za to, že jeho v průběhu správního řízení popsaná osobní situace v zemi původu je důvodem pro udělení azylu z humanitárních důvodů a že důvody, které ho vedly k opuštění vlasti a požádání o udělení azylu v České republice, jsou dostačující pro udělení azylu podle § 12 a 14 zákona o azylu.

[3] Krajský soud žalobním námítkám nepřisvědčil a žalobu zamítl, neboť shledal, že žalovaný při posuzování žádosti o poskytnutí mezinárodní ochrany postupoval v souladu se zákonem, zabýval se všemi podstatnými skutečnostmi relevantními pro udělení mezinárodní ochrany a vydal přezkoumatelné rozhodnutí.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[4] Včas podanou kasační stížností se stěžovatel domáhá zrušení výše uvedeného rozsudku krajského soudu z důvodů, jež lze podřadit pod § 103 odst. 1 písm. d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Má za to, že nebyl řádně zjištěn skutkový stav věci tak, aby o něm neexistovaly důvodné pochybnosti, a žalovaný tak nesprávně dospěl k závěru,

že stěžovatel nesplňuje podmínky pro přiznání některé z forem mezinárodní ochrany dle zákona o azylu. Napadené rozhodnutí je navíc zčásti nepřezkoumatelné pro nedostatečné odůvodnění.

[5] Podle stěžovatele je nepřipustné, aby žalovaný a krajský soud pouze na základě jeho výpovědi uzavřeli, že jeho důvody spočívají pouze v legalizaci pobytu na území ČR, který předtím svou vinou ztratil, a bez konkrétnějších a vyčerpávajících úvah konstatovali, že mu žádná újma v souvislosti s odepřením mezinárodní ochrany ani žádné pronásledování ze strany státních orgánů v zemi původu nehrozí a že mu nelze přiznat ani azyl z humanitárních důvodů. Dodal, že svůj zdravotní stav nepovažuje za uspokojivý a není si vědom toho, že by dříve správním orgánům sdělil, že je zdrav.

[6] Stěžovatel uvedl, že samozřejmě nedokáže popsat, a ani nemůže, jakým způsobem by proti němu mohly státní orgány v zemi původu postupovat, resp. jaká újma by mu mohla v důsledku uvedeného vzniknout, současně je však názoru, že by minimálně na jednu z forem mezinárodní ochrany mít nárok měl.

[7] Žalovaný pokládá námitky stěžovatele za nedůvodné. Z obsahu správního spisu nikterak nevyplývá, že by stěžovatel byl ve své vlasti pronásledován podle § 2 odst. 4 a ve smyslu § 12 zákona o azylu a nebyly zjištěny skutečnosti, na základě kterých by mohla stěžovateli hrozit v případě návratu do vlasti vážná újma ve smyslu § 14a zákona o azylu. Stěžovatelem namítané ekonomické či sociální potíže v zemi původu není možné považovat za důvody, které by umožňovaly udělit mezinárodní ochranu. Ekonomická migrace nepožívá ochrany azylového práva a vnitřní odmítavý postoj stěžovatele k návratu do vlasti nelze považovat za uplatňování politických práv a svobod. Žalovaný se rovněž dostatečně zabýval rodinnou, sociální a ekonomickou situací stěžovatele v souvislosti s udělením mezinárodní ochrany podle § 14 zákona o azylu. Z obsahu správního spisu rozhodně nelze dovodit, že by situace stěžovatele byla jakkoliv výjimečná či zvláštního zřetele hodná (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 9. 2015, č. j. 1 Azs 178/2015). Ani namítanou existenci rodinných vazeb stěžovatele na území ČR, tedy skutečnost, že na území ČR žijí jeho manželka a nezletilá dcera, nelze v souladu s názorem Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 10. 2003, č. j. 3 Azs 12/2003 - 38, či usnesení ze dne 28. 4. 2011, č. j. 1 Azs 5/2011-36, považovat za důležité pro udělení azylu z humanitárních důvodů. Na udělení humanitárního azylu není právní nárok a je udělován pouze za výjimečných okolností v případech, kdy nebyl shledán důvod pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu, a kdy by bylo zcela nehumánní azyl neudělit.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[8] Vzhledem k tomu, že jde o věc mezinárodní ochrany, v souladu s § 104a s. ř. s. se Nejvyšší správní soud zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, odmítl by ji jako nepřijatelnou. Nejvyšší správní soud v této souvislosti předně poznamenává, že usnesení, jímž kasační stížnost pro nepřijatelnost odmítá, nemusí být dle § 104a odst. 3 s. ř. s. odůvodněno, přesto však uvádí následující.

[9] Institut nepřijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud podrobně vyložil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, sp. zn. 1 Azs 13/2006 - 39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS, v němž interpretoval neurčitý právní pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“. O přijatelnou kasační stížnost se dle výše citovaného rozhodnutí může jednat v následujících typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon; (4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí

krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[10] Nejvyšší správní soud neshledal, že by v nyní projednávané věci byl dán některý z důvodů pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání, neboť kasační stížnost svým významem podstatně vlastní zájmy stěžovatele nepřesahuje. Posuzovaná věc se netýká právních otázek, které by dosud nebyly řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu, ani těch, které jsou judikaturou řešeny rozdílně, přičemž nebyl shledán důvod pro přistoupení k judikaturnímu odklonu. Nejvyšší správní soud neshledal ani zásadní pochybení krajského soudu, ať už v podobě nerespektování ustálené a jasné soudní judikatury, či ve formě hrubého pochybení při výkladu hmotného nebo procesního práva.

[11] Vzhledem k tomu, že námitka nepřezkoumatelnosti pro nedostatek odůvodnění i námitka nedostatečně zjištěného skutkového stavu ve správním řízení jsou pouze obecné, zůstane v obecné rovině i související posouzení Nejvyššího správního soudu.

[12] Nejvyšší správní soud shodně s krajským soudem shledal, že z napadeného rozhodnutí je jednoznačně patrné, jakými konkrétními úvahami se žalovaný při posouzení jednotlivých zákonných důvodů pro udělení azylu řídil, a že zohlednil jak všechny skutečnosti, které stěžovatel uvedl v souvislosti se svou žádostí o mezinárodní ochranu, tak i informace ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv ve Vietnamu shromážděné v průběhu správního řízení.

[13] Žalovaný podle stěžovatele neprovedl dostatečné dokazování v tom směru, aby jednoznačně postavil najisto, že stěžovateli nehrozí v zemi jeho původu perzekuce, a to i pokud stěžovatel není nijak politicky aktivní. Správní řízení o udělení mezinárodní ochrany je řízením na žádost, ve kterém se uplatní zásada dispozicní, přičemž důkazní břemeno leží na správních orgánech, ovšem toliko stran skutečností, které účastníci tvrdí, včetně bezpečnostní, politické i lidskoprávní situace v zemi původu. Tomu žalovaný plně dostal, neboť se politickou, bezpečnostní a lidskoprávní situací ve Vietnamu podrobně zabýval (zejména na stranách 7 a 8 napadeného rozhodnutí) a vztáhl je na konkrétní skutkové okolnosti stěžovatele. Dospěl k závěru, že není žádný důvod domnívat se, že by se vietnamské státní orgány po návratu stěžovatele do vlasti o jeho osobu v politickém či obdobném kontextu zajímaly. Stěžovatel v rámci správního ani soudního řízení žádné konkrétní okolnosti ohledně hrozby perzekuce v zemi jeho původu netvrdil. Nejvyšší správní soud přitom konstantně judikuje (srov. například jeho rozsudky ze dne 6. 12. 2011, č. j. 8 As 32/2011 - 60; ze dne 14. 3. 2019, č. j. 1 Azs 367/2018 - 34, a ze dne 7. 2. 2019, č. j. 7 Azs 540/2018 - 35), že obecná povinnost správních orgánů opatřovat podklady pro rozhodnutí a postupovat tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, je doplňována povinností účastníků řízení poskytnout potřebnou součinnost, případně označit důkazy na podporu svých tvrzení, tím spíše jedná-li se o otázky týkající se jejich soukromého života.

[14] Dále se Nejvyšší správní soud zaměřil na to, zda byl ve věci stěžovatele dostatečně zjištěn skutkový stav. Ze správního spisu se podává, že stěžovatel měl v České republice od roku 2008 povolení k pobytu za účelem podnikání, jehož platnost skončila v roce 2014 a nebyla prodloužena; přesných důvodů neprodloužení si stěžovatel není vědom. Následně mu bylo v roce 2018 uděleno vízum za účelem strpění pobytu. Stěžovatel má v České republice manželku, nezletilé dítě (oba vietnamské státní příslušnosti) a mladšího bratra. Ve Vietnamu má matku a sourozence, jež naposledy navštívil v roce 2017.

[15] Ve správním spise se nachází protokol k žádosti o udělení mezinárodní ochrany i přepis pohovoru vedeného se stěžovatelem, z nichž jednoznačně plyne snaha stěžovatele o legalizaci pobytu na území České republiky v ryze ekonomickém kontextu. Stěžovatel výslovně uvedl,

že přišel o své pobytové oprávnění a chce v České republice s manželkou a dítětem zůstat. Žádné jiné důvody k žádosti o mezinárodní ochranu nemá. Je zdrav, nemá žádné zvláštní zdravotní potřeby. V minulosti se u něj nevyskytly žádné problémy se státní správou jeho vlasti, policií, soudy nebo armádou. V případě jeho návratu do vlasti by se jednalo o velký zásah do životů jeho a jeho rodiny, proto, že je tam chudoba. Tato skutečnost však rovněž není podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu azylově relevantní a nepostačuje pro poskytnutí jakékoliv formy mezinárodní ochrany včetně humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu (viz např. rozsudek ze dne 27. 8. 2003, č. j. 5 Azs 3/2003 - 54). Vzhledem k tomu, že kromě výše uvedených ekonomických obav stěžovatel žádné další důvody pro udělení mezinárodní ochrany neuvedl, nebylo na žalovaném, aby je jakkoliv doplňoval nebo domýšlel.

[16] Spolu s kasační stížností podal stěžovatel návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. O tomto návrhu soud nerozhodoval, jelikož kasační stížnost má podle § 32 odst. 5 zákona o azylu odkladný účinek ze zákona.

IV. Závěr a náklady řízení

[17] Nejvyšší správní soud z uvedených důvodů kasační stížnost podle §104a s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

[18] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3, větu první, s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., dle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. září 2020

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu